

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

BALSAS
BALSAS
BALSAS

ARGENTINOS LIETUVIU
BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 50 cent.
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje 10 pe-
zy metams; 6 pesai pusmečiui.
USIENIN kitur 20 argentiniskų pesų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeltimas veltul. RAŠTUS ir prenumeratas
siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ARMENIKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 243259

SEMANARIO LITUANOS FUNDADO EN 1927.
DIRECCION, REDACCION Y ADMINISTRACION:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCION POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

PRIMAVERA

Con los primeros aires tibios de septiembre van desapareciendo las nubes grises y los frios días del crudo invierno.
Sobre las desnudas ramas de los árboles se prenden los tiernos brotes, las campiñas recobran su tapiz de esmeralda y la primavera se brinda entera en el milagro de cada flor que surge.
También en la vida de los seres, como en la tierra, existe una primavera maravillosa que se renueva constantemente y brinda al mundo los frutos prodigiosos de su potencialidad creadora.
Es la primavera inmensa de la juventud, del entusiasmo, de la empresa decidida y triunfal, es la acción de la idea y del músculo encaminada hacia la conquista de ideales valerosos y nobles.
Primavera es juventud. Juventud es bondad, esperanza, lucha.
Es bondad, porque su espíritu conserva la tibieza del hogar, la cálida evocación del beso materno, la divina sensibilidad que sacude sus fibras más nobles al primer llamado del dolor ajeno; es esperanza, porque alienta en sí el germen creador de un mundo más perfecto, más humano, más justo. Porque la experiencia de sus antepasados, de todas las viejas generaciones que vieron hombres saturados de polvo y de sangre, pueblos arrasados en guerras improbas y que observaron cómo las ambiciones desmantelaban conciencias y atrincheraban corazones; porque todo ese cúmulo de dolores y errores pasados late en la médula de la juventud del presente como un toque de alerta que llama a la lucha.
Lucha sin desmayos ni claudicaciones en defensa de la Verdad, de la Paz, del Amor. Lucha que se renueva día a día en el hogar, en la calle, la escuela, la oficina, el taller.

Vokietijos Prezidentas-Demokratas prof. Heuss

pavasaris sina kalnas ir slėnišis. pavasario saulė atgyja gamta. žmogus pavasarį tarsi jaunėja, lengvėja pavasarį vargo našta...

NAUJŲ PERSEKIOTAS HEUSS TAPO VOKIETIJOS PREZIDENTU

Bonn mieste susirinkęs vakarų Vokietijos parlamentas 12. 9. 49 išrinko šalies prezidentu Laisvųjų Demokratų Partijos vadą, prof. Theodor Heuss, 65 m. amžiaus.
Jis išrinktas dešimčių partijų atstovų koalicijos 416 balsų. Socialistų Partijos pirm. Dr. Karl Schumacher gavo 312 balsų.
Ministerių kabineto pirmininku išrinktas Krikščionių Demokratų Partijos pirmininkas Dr. Konrad Adenauer.
Naujas Vokietijos prezidentas buvo redaktorius „Hilfe“, „Mars“, „Neckar“ ir kitų laikraščių ir žurnalų ir aukštosios politikos mokyklos rektorius Berlyne. Yra parašęs keletą politinių veikalų, kurių daugelį hitlerinė Goebelo žvalgyba sudėgino aikštėje, jų tarpe liberalų vado Fridricho Neumanno biografiją, „Hitlerio Kelias“, ir kt. Neuss kūrinius.
— ATEIVIO DIENA Argentinoje, vyriausybės potvarkiu, bus minima kasmet rugsėjo 4 dieną. Mat rugsėjo 4, 1812 šios šalies vyriausybė pirmą kartą ėmėsi priemonių patraukti šalin ateivius, kurie atvykę aukščiau savo jėgas bendrai šalies pažeistai.

HITLERIO SVASTIKA TEKO „TITLERIUI“

Maskvos „Pravda“ sutelkė naują vardą Jugoslavijos premjerui, maršalui Titui. Titą vadina „Titleriu“. Karikatūroje atvaizduotas skarmalutas Hitlerio skeletas, perduodantis svastiką riebiam mėsininkui Titui, su užrašu: „Titleriu — nuo Hitlerio“.
„Izvestija“ piešia Titą, skęstantį doleriuose ir šaukiantį „Provokacijos, teroras, žudynės, melai“!
Savu laiku virs Maskvos skraide maršalas Vorosilovas, demonstruodamas svastikos ženklą, išpėstą ant jam načių, dovopoto lektuovui. Stalino draugystė su Hitleriu tęsiasi tol, kol Hitleris neužpuolė iš pašaly. (Po užpuolimo Maskva skelbė, kad ji nebūtų puolus načių, bet būtų amžinai draugavus su jais).
Panaši istorija ir su Maskvos išpera Tito: Garbino, garbino jį Maskvos ponai, kol jis jiems tarnavo, bet kaip tik Titas pasipriešino dėl Jugoslavijos išnaudojimo rusų naudai, Maskva jį perkrikštino į „Titlerį“ ir aiškina, kad jis buvo ir yra pats biogianstas žmogus pasaulyje.
Tai tokia istorija su Stalino pasirenkamais draugais. Kol klausio, tai būna ponas draugas maršalas Tito, o kaip tik pradeda šiaunėti, tai jau „Titleris“.

VISI GYVENTOJAI PRIVALO SKIEPINTIS

Argentinos vyriausybės paredymu, visi šalies gyventojai privalo skiepinėti, kad išvengtų skarlatinos, raupų ir kitų ligų plitimo. Skiepinimas nemokamas visose ligoninėse ir sveikatos punktuose.
Nuo spalio 1, 1949 niekas negalės įeiti į kiną, neturėdamas skiepinimo pažymėjimo. Taipgi negalės dirbti žmonių susisijetimo vietose, kas nebus įsikiepijęs.
— AMERIKOS PASKOLA IZRAELIO VALSTYBEI
Haifos ir kitų Izraelio valstybės miestų patobulinimui, JAV Eksporto ir Importo Bankas paskolino naujamai šydų valstybei 2.350.000 dolerių.

NEW JERSEY VALSTYBĖS MIEŠTELISJE OAMDEN 6. 9. 49 UŽLAIKAVI HAWARD UNRUH, 22 M. AMŽIAUS, NUFUDĖ 13 ŽMONIŲ SAVO RAJONE. PO 33 SŪVIŲ, VIENĄ PALEIDO ŠAUN. GYDYTOJAI IŠMĖ ŠOVINIŲ IR TIRIA BAISAS ŽMOGŪNDIKO PROTO STOV. JIS YRA PEREITOJO KARO KARYS. JO BROLIS TVIRTINA, KAD HOWARD SUKVALILOJES KARE.

BELGIJA 9. 9. 49 SUTEIKĖ PASKOLĄ ANGLIJAI 28 MILIJONŲ DOLERIŲ SUMOJE.

TITO GAVO 20.000.000 DOLERIŲ PASKOLOS

JAV Eksporto ir Importo Bankas suteikė 20 milijonų dolerių paskolą Jugoslavijai. Dvylika milijonų jau įteikta, Jugoslavijos kaikylių industrijos plėtimui, o 8 milijonai bus įteikti pirm birželio 30, 1950.

ARGENTINOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO IMONA, PONIJA MARIA EVA DUARTE DE PERON, EKUADORO GYVENTOJAS, NUKENTĖJUSIAMS NUO ŠEMER DREBĖJIMO, PASIUNTĖ TRIJŲ MILIJONŲ VERTĖS PAŠALPOS IŠ SAVO VARO FONDO.

Argentinos Spauda Palanki Lietuvai

LIEJASI BROLIŲ KRAUJAS BOLIVIJOJE

Pietų Amerikos respublika Bolivija randasi tarpe Argentinos, Čilės, Peru, Brazilijos ir Paragvajaus. Arti mėnesio laiko Bolivijoje vyksta pilietinis karas. Sukilėliai nacionalistai, vadovaujami sukty karininkų užėmė kelis miestus ir paslūtė respublikos prezidentui Urriolagottia ultimatumą pasiduoti. Iyko kovos visoį šalį. Nuo šiurinės Riberalt, esančios prie Brazilijos iki pietuose, Argentinos pasienyje, esančių Tarija ir Yacuba ir nuo Peru pasienyje esančio etno Taticaca iki Paragvajaus bei Brazilijos Čako miškų. Centraliniai Bolivijos miestai Cochabamba, Santa Cruz, sostinė Sucre, Potosi ir kiti ėjo iš rankų rankas.
Nacionalistai — sukilėliai per jų kontroliuojamas radio stotis skelbė, kad jeigu vyriausybiniškai juos nugalės, tai bus nukudyti belaisviai ir įkaitais paimiti prezidento gimnazičiai. Sukilėliams pralaimint, nustudė keletas sukty karininkų, jų tarpe pora generolų.
Dėl Bolivijos vyriausybės meste kaltinimo Argentina, bük sukilėliai vartoja ginklus su Argentinos lenkais, Argentinos ambasadorius Oscar Hasperne Becerra paaiškino, kad Argentina labai mažai ginklų eksportuoja ir sukilėliams jų neparadė.

KOLOMBIJOS PARLAMENTE BUVO TIKRAS KARAS

Kolombijos respublikos prezidentas, Dr. Mariano Ospina Pérez, panaudojo veto teisę prieš įstatymo projektą, kuriuo norėta pagreitinti prezidento rinkimai: Vieton 5. 6. 50, buvo pasiūlyta vykinti rinkimus šių metų lapkričio 27 d.
Atstovų gineči 8. 9. 49 nuo žodžių perėjo link revolyvė. „Suskambėjo“ virš 50 sūvių. Vietoje krito negyvas liberalų atstovas, Dr. Gustavo Jimenez, 34 m. amžiaus advokatas, o jo bloko nariai Jorge Soto de Corral, buvusis u. r. ministeris ir Luis Bustamante — sunkiai sužeisti. Taipgi sužeisti konservatorių atstovai Amadeo Rodriguez ir Ricardo Silva.
Iš 132 narių Bogotos parlamento pasliko tik 68 liberalai ir jie vienbalsiai atmetė prezidento veto.

OXIGENTERAPIJOS KONKURSAI GYDYTOJAMS

Argentinos Medicinos Mokslų Sąjunga prašo paskelbti „A. L. Balso“ skiltyje, kad toji sąjunga skelbia mokslo darbų konkursą Oxigenterapijos tema. Vyriausia premija \$ 10.000. Minėtoji sąjunga apmoka iki šešių pėsiųjų ir padengia smulkesnes autorių išlaidas. Mokslo darbai turi būt parašyti ispanų kalba, mašinėle ir dvejuose egzemplioriuose. Iki balandžia 30, 1950 turi tilpti bilie kuriam Argentinos žurnale. Po balandžio 30, 1950 mokslininkų komisija per 100 dienų išsprendžia ir išmoka premijas. Smulkesnias sąlygas, dalyvavimui konkurse suteikia: Asociacija de Medicina y Ciencias Afines, Campichuelo 50 ir Centro de Oxigeno Medical, Pasteur 50, Buenos Aires.

LA PRENSA PAZYMEJO 8-TOS RUGSĖJO MINEJIMĄ

Pereitame „A. L. Balso“ numeryje buvo rašyta, kad komp. Vytautas Kerbelius užbaigė komponuoti Lietuvos mokslo darbų konkursą Oxigenterapijos tema. Vyriausia premija \$ 10.000. Minėtoji sąjunga apmoka iki šešių pėsiųjų ir padengia smulkesnes autorių išlaidas. Mokslo darbai turi būt parašyti ispanų kalba, mašinėle ir dvejuose egzemplioriuose. Iki balandžia 30, 1950 turi tilpti bilie kuriam Argentinos žurnale. Po balandžio 30, 1950 mokslininkų komisija per 100 dienų išsprendžia ir išmoka premijas. Smulkesnias sąlygas, dalyvavimui konkurse suteikia: Asociacija de Medicina y Ciencias Afines, Campichuelo 50 ir Centro de Oxigeno Medical, Pasteur 50, Buenos Aires.

CEKOSLOVAKAI SUSILAIKĖ ŽUDYT SUKILĖLIUS

Pereitą gegužės mėnesį bolševikų kontroliuojamoį Cekoslovakijoje tapo sumiti šeši asmenys, organizavę sukilimą prieš valdžią. Tada buvo paskelbta, kad jie nuspręsta žudyti. Bet dabar Pragos radio skelbia, bük jie dar tebeįkaitomi kalėjime ir gali išsilegti, jeigu paduos malonės prašymus.
Nots Maskva savo išperą Tito vadina „Hitleriu“, bet, titijados blygdama, nuo kai kurių žygių dėl viso ko, susilaiko...

KUOMET NUKRIS SKARMALAI, BUS ROJUS

Maskvoje 3. 9. 49 išėjo iš spaudos vienuoliktas tomas „Stalino Biblijos“. Šiame tome viso pasaulio darbininkai raginami aukotis Sovietų Sąjungoje viešpatuojančiam žemės rojui. Tikrumsje, dar ten ne pilnas rojus, kadangi darbininkai, kol kas, dar šiek tiek tokiąs skarmalais prisidengė. Lėbaujanti ir karmynines tautas piešinti Stalino diktatūra žada darbininkams suteikti pilną rojų.

MINEJO ANTRUJO KARO DESIMTMETĮ

Kaip žinoma, antrasis pasaulinis karas prasidėjo rugsėjo 1, 1939, kada naciai susitarę su bolševikais, bendromis jėgomis puolė Lenkiją.
Lenkų kolonija Argentinoje tuo užpuolimo dešimtmėčio sukaktį minėjo 4. 9. 49 pamaldomis ir susirinkimu, kuriame kalbėjo Dr. Mirosław Arciszewski, lenkų valdžios tremtyje atstovas, lenkų organizacijų sąryšio Argentinoje pirmininkas J. Zapacka ir kt.
Visa Argentinos spauda taipgi prisiminė gėdingą, bendrą načių ir bolševikų žygi.
— MEXIKOJE 6. 9. 49 mirė garbūs dailininkas, Clemente Orozco, kuris gykiu su Diego Rivera ir Alfaro Siquieros buvo tos šalies meno garbė.
— BRAZILIJOJE nepriklausomybės 127 metų sukaktį 7. 9. 49 palankiai minėjo visos Amerikos spauda. Apie 40.000 lituvų pasirinko Braziliją savo naująja tėvyne.
— VENEZUELOS vyriausybė pas vedė laikraštiniukų sąjungos narių, apsigyvenimui penkių aukty, 32 glaitų namą, Caracas mieste.
— VOKIETIJOJE JAV karo krotimuose dalyvauja visų rėdijų gink y. viso 110.000 kariuomena.
— LONDONE 10. 8. 49 tapo kartas John Halga, nušaudžiusis 9 žiedines, kad pagerti jų kranjo.

SVARBUS PASITARIMAS DOLERIO REIKALU

Jungtinių Amerikos Valstybių sostinėje, Vašingtone, 7. 9. 49 susitiko JAV, Anglijos ir Kanados pirmaeiliai valstybių vyrai svarbiam pasitarimui. Anglijos darbiečių vyriausybės u. r. ministeris, Ernest Bevin pareiškė, kad jeigu didžiausios demokratijos šalis, Amerika, nori kad pasaulyje viešpatautų demokratija, tai ji privalanti paleisti daugiau dolerių apyvarton ir juo tampriau bendradarbiauti ekonominėj srity su visą demokratiniu pasauliu. Tą mintį palaikė Anglijos pingyno ministeris Stafford Cripps ir Kanados u. r. bei finansų ministeriai.
JAV finansų ministeris John Snyder ir u. r. min. Dean Acheson tvirtina, kad padėtis nėra tokia katastrofiinga ir JAV kongresas bus priešingas naujų didelių paskolų teikimui, senų neatgavus.

SULAIKYMAI IR PALIUOSAVIMAI BULGARIJOJE

United Press praneša, kad 883 Gratkijos partizanai, dangelsis sužeistame stovyje, iš Gratkijos atbėgo Bulgarijon. Bulgarijos vyriausybė juos uždare į dabokles, kol bus išaiškinti.
Rugsėjo 9 Bulgarijos vyriausybė pailinosavo 1.686 politinius kaltinius.

KORDOBOS POLIOLIA SUŽEMĖ 10 KOMUNISTŲ

Kordobos provincijos miestelyje Coquin policija, padariusi krastis, suėmė 10 asmenų, pas kuriuos rasta komunistinės literatūros, neva taikos propagandos leidinių.
— ARGENTINOS laivyvnan leitonato laipsniu pastojų Vito Dumas, kuris su savo mašyčia laivėlia pate vienas da kart palkiojo „po septyniase pasaulio jūras“.

ARGENTINOS IR JAV PASITARIMAS EN NUESTROS AVIONES HALLAR QUE TIENDE SUS ALAS POTENTE AMERICA, AFRICA

STAMATI-PU
— SCANDINAV AIRLIN
Avda. Roque Sáenz Peña 7
Para informes y pasajes: en nu de vici

KULTŪRINIS GYVENIMAS

FAMINETA LINDĖS-DOBILLO MIRTIES SUKAKTIS

Bugsėjo 4, 1949 Lietuvos Parapijos maseinioje saloje tapo paminate...

Kadangi Lindė buvo ir garbingas skautas, tai jo minėjimą papuošė...

Elena Ryšlienė apibūdino kunigo Lindės, Dobilo slapyvardžiu, parasytą...

J. Vedegys, mokytojas metų laiko Panevėžio berniukų gimnazijoje...

Inž. J. Baranuskas, kaip buvęs Lindės-Dobilo mokinys Panevėžio gimnazijoje...

Pabaigoje, minėjimą rengusios organizacijos sekretorė, B. K. Kerbelienė...

35 METAI NUO ANDRIEAUS VISTELIAUSKO MIRTIES

Bugsėjo 2, 1916 Buenos Aires pa-chiatrinėje ligoninėje mirė Andrius Jonas Vistaliaus-Visteliauskas...

Minėdami mūsų tautos žadintuos, neturėtume užmiršti Visteliausko vardo...

Juk Visteliauskas įtraukė į lie-tuvišką darbą Jurgį Mikšą, Janų ir kitus...

Argentinoje gyvena velionies sū-nas, išėjusis pensijos inžinierius Vy-tautas Visteliauskas...

Vyresnieji Argentinos lietuviai, lan-ka Visteliausko ligoninėje, pasa-koja...

„A. L. Balso“ redakcija būtų la-bai dėkinga už bile prisiminimus apie Didįjį Ausrininką...

KULTURININKŲ VALYMAS LIETUVOJE
„Tiesa“ paskelbė LKP (b) OK sekretoriaus V. Niunkos kalbą...

„Tiesa“ paskelbė LKP (b) OK sekretoriaus V. Niunkos kalbą, pasakytą gegužės 14 d. Vilniuje...

„Kitame straipsnyje A. Venclova puola ir K. Korsaką, kurio redaguotoje Lietuvos poezijos ir prozos antologijoje...

FRANCUZOJE PAGERBTAS VYTAUTAS KASULIS
Vytautas Kasulis, kaip praneša pak-sutinis prancūzų savaitraščio ARTS numeris...

AMERIKOS LIETUVIŲ KULTŪROS ARCHYVAS
Kun. P. Jūro pastangomis įkurtas Amerikos Lietuvos Kultūros Archyvas (ALKA)...

ANTANAS VIENAŽINDYS — VARGO ŽMONIŲ DAINIUS

Antanas Vienažindys gimė 1841 m. rugsėjo mėn. 14 d. Dusetų valsč. Var-nuose...

Jo dainos yra puos skausmo, nu-sivylimo. Jose atsispindi paties ra-sytojo dvasinis pasaulis...

„Motutė motinėle, Eur tavo dukrelė? Gal kukuoja ten Samaraj kaip gugužė.“

„G, Dievuliai! kad galėčiau tū-pi pauksčiai skraidyti, lekčiau per dienas nakties melės aplankyti...“

ROSARIEČIAI SUSIZAVEJO „SIENAPIŲTE“
Argentinos Lietuvos Tautinis An-samblis, pilname savo sąstata, virš 40 vaidžių ir choristų...

SUDIEV, KVIETKELI
Sudiev, kvietkeli, tu brangiausias: Sudiev, ir laimė man biednam, Matau — paskyrė taip Aukščiausias, Jog vargt ant svieto reik vienam...

stai diena jau ir ta adyna, Kurioj man riekią atsiskirt, — O, širdis apsta... Dievas žino, Kaip reiks gyvent ir kur numirti!

ir dilgė ne visur žaluoja, Šaka be rasos nepris, Ir medis pakirstas svyruoja, — Kaip mano širdis bepagis!

Aušra man nepridus skaitstumo, Nei ramus vėjas nuramins, Nei saulė neatmės linknumo, Nei tamsi naktis užmigdyš.

Kaip gali rasa skalsiai krinta, Taip mano sąsoras riedės, Jau gailėstis man širdį kremta, O kas kentėti man padės!

Neg tik berzelis svyrūnėlis Per amžius verkdams man' supras, Neg tik prakalbins tas pauksčiai, Nūg savo lizdo nebeatras.

Kas dieną ašarų man pietus Atneš nelaimių debes... Nors kryžiai kris kaip smarkus lietus, Bet melės tik neužgesys.

Mylėjau tave ir mylėsiu, Kol mane žemėmis užkas, Sparnuotoms mintimis atleksiui, Ir svieto gale širdis ras.

IR TAVĖS NIEKUR NEUŽMIRŠIU, JOG DŪSIA MANO ČIA PALIKS, TĖGUL IS MELĖS IR NUMIRSIU — MIRŠIS DĖL MELĖS DIEVUI TIKS.

KUR PRAPUOLĖ TAS KELELIS?
Kur prapuolė tas kelelis, Kuro pro kryžiųėjo? Kur paliko ta seselė, Kur mane mylėjo?

Jau tas kelias užvertas, Daržas padarytas, Ir daug asarų išgerta, Ssuo išvaryta...

Įsiu, eisiu tuos nameliuos, Kur ana gyven — Pažiūrėsiu, bene rasiu Jis brolių bent vieną.

Gal gyvą dar tebrasiu Šnag motinėle, Kuri norit kiek paguos man', Pasakys dukrele.

Ir nelaimė, ką aš matau? Širdį ver kaip yla: Numylėtoj mano vietoj Gyvena bardzyla.

„Neber jos brolio nė vieno: Vsi išvaryti. I senutė motinėle! Vartai uždaryti...“

„Gal, motutė motinėle, Eur tavo dukrelė? Gal kukuoja ten Samaraj kaip gugužė.“

„G, Dievuliai! kad galėčiau tū-pi pauksčiai skraidyti, lekčiau per dienas nakties melės aplankyti...“

„Mūsų Lietuva“

ROSARIEČIAI SUSIZAVEJO „SIENAPIŲTE“
Argentinos Lietuvos Tautinis An-samblis, pilname savo sąstata, virš 40 vaidžių ir choristų...

Vieni traukinio, kiti šulinio ir Geigo firmos auto-sunkvežimiu. Niekas ne-jante nuovarg. Režisierius A. Pet-ravicius, organizatorius V. Namikas, administratoriai gydytojai Dr. Laucius ir Dr. Zotosas...

— artistai ir dainininkai — savo pa-reigas puikiai atliko. Sykiu lankėsi ir dekoratyvi piešėjai dailininkas R. Kugevičius...

— Rosario ir Buenos Aires — lietuvij jaunimą. „A. L. Balso“ fotografas Juozas Zubrickas padarė visą eilę šio istorinio įvykio nuotraukų.

Poezija

Roma Jaloveckaitė.

SUGRĖŽIMAS

1. Sugrįšiu pastave...
Kai tiršti debesys šiandieną apgaubia padangę svetimą, Sielvartas širdyj man kalba tavo maldą tyrą...

Ir palikau tave beapstancią tą neuzmirštamai siaubingą naktį: Mane lydėjo tavo sąsartos akys ir tviskės kančia.

Ir nelaimė, ką aš matau? Širdį ver kaip yla: Numylėtoj mano vietoj Gyvena bardzyla.

„Neber jos brolio nė vieno: Vsi išvaryti. I senutė motinėle! Vartai uždaryti...“

„Gal, motutė motinėle, Eur tavo dukrelė? Gal kukuoja ten Samaraj kaip gugužė.“

„G, Dievuliai! kad galėčiau tū-pi pauksčiai skraidyti, lekčiau per dienas nakties melės aplankyti...“

„Mūsų Lietuva“

ROSARIEČIAI SUSIZAVEJO „SIENAPIŲTE“
Argentinos Lietuvos Tautinis An-samblis, pilname savo sąstata, virš 40 vaidžių ir choristų...

Vieni traukinio, kiti šulinio ir Geigo firmos auto-sunkvežimiu. Niekas ne-jante nuovarg. Režisierius A. Pet-ravicius, organizatorius V. Namikas, administratoriai gydytojai Dr. Laucius ir Dr. Zotosas...

— artistai ir dainininkai — savo pa-reigas puikiai atliko. Sykiu lankėsi ir dekoratyvi piešėjai dailininkas R. Kugevičius...

— Rosario ir Buenos Aires — lietuvij jaunimą. „A. L. Balso“ fotografas Juozas Zubrickas padarė visą eilę šio istorinio įvykio nuotraukų.

ROSARIEČIAI SUSIZAVEJO „SIENAPIŲTE“
Argentinos Lietuvos Tautinis An-samblis, pilname savo sąstata, virš 40 vaidžių ir choristų...

Sieliai plaukia

Pasibaigus mokslo metams, su bro-liu išvykome į kaimą, netoli Merkinės. Čia mus sutiko dėdė Galilius, ma-lonijai šypsodamas ir džiaugdamasis mūsų atsilankymu...

— Na, dabar jau nepakelčiau, — apžiūrėjęs mane, juokdamasis kalbė-jo.

— Eikit vidun, tegu ir Mortulė pa-sidžiaugia jūsų apsilankymu, — kvie-tė į kambary.

Mortulė, dėdės Galilius žmona, se-nyva moteris, nors ir dėdė jau penk-tam kryželiui leidosi truputį sulenk-ti visumet tiesų sprodis, nusišūsiusii rankas į prijuostę, kvietė toliau.

— Svetieliai nebuvėliai, prašom į se-kiytė. Ką jūs čia dūmėnėje ruk-sitė.

Nesėjus dėdėi pasitaurai apie tė-velių sveikatą, įvarius reikalus, ant stalo Mortulė atnešė garuojančią va-karienę.

— Pasistiprinkit, toli keliaavote. Nors ir kaimskai...

Nesąjone tutelei padokėti, ir jos platus sijonai dingo virtuvės duryse. Dėdė suprato mūsų mintį:

— Nors jau ir ketvirtė dešimtj ba-gia krauti, bet vis dar vikri mano Mortulė. Ji tokia ir jauna buvo, — patenkintas šypojo.

— Tiesa, — padėjęs šankštą šalia gražiai gėlėmis išmarginto dubenio, — gal norite po vakarienes išėti prie Nemuno, pažifūrėti, kaip sieliai plau-kia?

VIKTORAS BALUTIS.
krito. Paskui susipažino ir ma-tai...

— Kairėn... smarkiaiu... su-skambėjo Nemuno paviršiumi, pakilo, atsimušė į miško juostą ir nulū-liavo šimtais aidų medžių viršūnėm.

— Ar tu, dėdė? — Aš! — atsiliepė dėdė, — tai Venckū Adomukas!... Padainuokit, ką čia plaukiat, kaip gudai pelų vogti.

Nuo stelių pasigirdo armonika ir vos girdima daina, bet pamaužį ji vis augo, lipo krantais, skrido ir ny-ko vakaro prietemoje. Susizavėjo nuostabi saulėlydių, sklindančia daina, lyg suakmenėję stebėjimo sa-tyrų reginį. Gražiai skambėjo sutar-niš: tokia artima, sava. Jos garsai plaukė gyšiomis, gavino kūną. Su-pratau, kodėl senovės lietuviai ras-davo dainoje suraminimą, ir vargas lengvesnis būdavo. Nuplaudavo rū-pesčius, su dainos garsais išplaukda-vo ir užsimeršdavo sunki baudžiau-ninko dalia.

— Myli Lietuvos dainą. Viską is jo atimk, bet dainos nelėpši is jo kritinėsi, nes visa joje sudėta, — pris-iminiau kažkada sakytus mokytojo žodžius.

— Mote! Eikit namo! Po kelio-nės ponaciū noreš miego, o jis vis senu įpročiu laiko prie Nemuno, — nutraukė mano mintis valsa is so-dybos.

— Tai Mortulė, — lyg nepaten-kintas pratarė dėdė, — tai gal einam, paskui pyks Mortulė...

Kažkas plukstėterėjo Nemuno pa-krantėj ir vėl tylu. Taip dar norė-jo pabūti prie Nemuno ir paklausy-ti tolianties dainos ir virkdomos ar-monikos.

— Sieliai plaukia, — atsisduo dėdė ir paėmė mus už parankių, sudamas sodybos link.

Mortulė mūsų laukė ir apibarė dė-dę, kam taip ligai mus laikė.

— Tu negali, Mote, bet sielių nei vieno vakaro pabūti.

— Ak tie sieliai, sieliai, kad ne jie, tai ir tu Mortulė kašin...

NUGIRSTI NEPAKANKA — REI-KALINGA PACIAM PAMATYTI!
Kanadiškės „Nepriklausomas Lietu-voš“ redaktorius Jonas Kardelis apra-šo savo patyrimus Sovietuose, kada jis, kaip Lietuvos žurnalistas Sąjun-gos ekskursijos narys važinėjo po Rusiją antrojo pasaulinio karo išva-katėse.

Rusai lietuvius sutiko su didžiausia pompa. Vašino ir teikė patogumų. Net orkestras buvo pakviestas, tik jis nežaidė sovietinės partijos, pavėla-vo.

— Mums davė miegamąjį, ir aš ra-miai sau užmigau. Tikiai mane išbu-dino šaltis. Nesužadamas, kas atsi-tiko, aš pakelčiau langą dengusią užmašalą ir konstatuavau faktą, kad išmūstas langas. Čia pat už lango užholaido gulėjo ir... akmuo. Tie akmens lydejo mus visa kellone. Tie akmens lydi, kaip paaiškėjo, visus sovietinius traukinius visur ir per-dam. Bet apie tai kiek vėliau. Da-bar pirmasis sovietinis vaizdas.

Pastrodė, kad kai as pradariau lan-gu užholaidą, jau buvo rytas. Mūsų traukinys stovėjo Smolensko stoty.

Pirmasis vaizdas mane pritrinkė. Kai as žūrėjau į akmeniu sukultą langą, staiga pasipylė minia žmoniškų bū-tybių, matyt, is tik ką atėjusio trau-kinio. Ta minia man padarė baisų įspūdi.

— Mama, mama, žūrėk: mūsų kol-chozininkas atvažiavo!...

— Cit! Ką tu čia niekus plepi! — sudraudė susigėdusius rusė, kaip jas lie-tuviai vadino, „katiusa“.

Darbininkas Sovietuose yra naujoviškų ponų vergas, bet teisais, al-kanais ir apskuręs. J. Kardelis, kuris važinėjo po visą Rusiją ir laike rusų okupacijos Vilniuje buvo Filharmonijos direktorium, sėstame straipsny apie savo patyrimus Sovietų Sąjun-goje, tarp kita ko rašo:

Kalbant apie darbą Sovietų Sąjun-goje, reikia turėti prieš akis faktą, kad darbas ten yra priverstinis. To-dėl darbininkas nepaprastai suvaržy-tas. Jis priirišamas prie vietos ir negali keisti darbovietės tarp, kaip jis nori — t. y. — laisvai. Ypač pri-rištias prie vietos valstietis — kolcho-zininkas. Sovietinė santvarka atna-

jau grįžti atgal, nes as sumeciū: ką gi as galėsiu parašyti apie lankomąjį kraštą gera?

Bet traukinys pajudėjo ir drauge nuvezė mano susijaudinimą, susirū-pinimą ir nutraukė mintis apie ats-iakymą vykty toliau. Tai buvo mums vykstant ta sritimi, kuri vadinama Socialistine Tarybų Bielorūsija (Gu-dija).

— Mūsų Lietuva“

Lietauvių knygų negand teturime, jos gimsta per vargę ir aukaa, branginkime jas!

